

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tor Sæther, 73 19 92 82

Uttalelse - konsesjonssøknad for kraft fra land til oljeplattformene Draugen og Njord

Statsforvalteren har mottatt ovennevnte konsesjonssøknad til uttalelse. Følgende merknader foreligger fra statsforvalterens ulike fagavdelinger til søknaden:

Landbruk

Statsforvalteren legger til grunn at jordvernet er et premiss i det videre arbeidet, både mtp. plasseringen av mastepunkt, men også ved å unngå midlertidig inngrep i dyrka jord til anleggsgjennomføringen.

Statsforvalteren har tidligere vært opptatt av at kulturlandskapsverdiene på Beskeland blir vektlagt. Det fremgår at alternativ 4 vil forringe disse verdiene, noe som vil være klart uheldig. Vi vurderer at konsekvensene for skog er godt belyst, og det er særlig positivt at det er tatt med informasjon fra skogbruksansvarlig i kommunen som har god lokalkunnskap.

Ut fra berørte landbruksinteresser vil vi klart anbefale alternativ 1.0, som gir minst påvirkning på landbruket samlet sett. Ut fra forringelsen av viktige kulturlandskapsverdier gir vi faglig råd om å unngå alternativ 4.0.

Hvis alternativ 2.0/2.1 eller 4.0 velges, bør det vurderes tiltak for å kompensere tapet av karbonopptak og lagring på de avskoga arealene. For disse alternativene bør også skogeier kompenseres for driftsmessige ulemper som følge av tiltaket.

Klima og miljø

Omsøkt trasé på land innebærer inngrep langs eksisterende traktorveg, med utvidelse og forsterkning av bærelag.

Forurensning

OKEA har vært i dialog med Statsforvalteren i Trøndelag om mulig forurensning i Brandsfjorden, og har besluttet å gjennomføre et prøvetakingsprogram i Brandsfjorden vinteren 2022 for å dokumentere forurensningstilstanden i bunnsedimentene. Dersom dette arbeidet dokumenterer at

det forekommer forurensning over tillatte grenseverdier vil OKEA utforme en egen søknad etter forurensningsloven. Statsforvalteren forutsetter at det tas inn vilkår i konsesjonen fra NVE om at det skal søkes etter forurensningsloven dersom prøvetakingsprogrammet i Brandsfjorden viser at det forekommer forurensning over tillatte grenseverdier i områder en kan komme i berøring med ved utlegging av sjøkabel. *Tas ikke dette vilkåret inn i konsesjonen har Statsforvalteren, som klima- og miljømyndighet, jf. forurensningsforskriften § 22-6, innsigelse til konsesjonssøknaden.*

Det er behov for deponering av 4 000 til 12 000 m³ med skrapmasser på allerede etablert massedeponi. Statsforvalteren forutsetter at dette er rene masser. Rene masser er ikke definert i regelverket, men regnes å være naturlige, mineralske jord- og løsmasser uten innhold av forurensede masser (f.eks. ikke-forurenset jord, grus, sand, stein og leire), eventuelt masser hvor konsentrasjonen av stoffer (helse- eller miljøfarlige stoffer) ikke overstiger normverdiene i vedlegg 1 til forurensningsforskriften kapittel 2.

Naturmangfold på land

Det er i rapport naturmangfold benyttet rødliste for arter fra 2015. Denne ble erstattet av Norsk rødliste for arter 2021. Konsekvensutredning for naturmangfold på land må oppdateres med vurderinger ut ifra Norsk rødliste for arter 2021.

Omsøkt jordkabel er i konsekvensutredning for naturmiljø vurdert som det alternativet som kommer best ut, med noe negativ konsekvens. Etablering av jordkabel framfor luftledning vil være det beste alternativet, spesielt med hensyn til fugl og vilt. Jordkabelen vil også være mindre konfliktfylt for naturtyper sammenlignet med andre alternativ, da den i stor grad vil følge eksisterende sti gjennom Olvika. Konsekvensutredning naturmangfold sin anbefaling om at trasejusteringer og optimalisering av løsninger med hensyn til naturtyper følges opp i detaljplanfasen, må tas inn som et vilkår for at konsesjon kan gis.

Forholdet til støyforstyrrelser på vilt og hekkende fugl i anleggsperioden er omtalt i konsekvensutredning for naturmangfold. Det henvises her til at det er viktig at kunnskapsgrunnlaget for spesielt K-selekterte rovfugler er oppdatert i forbindelse med en eventuell MTA-plan slik at ingen slike sårbare fuglearter forstyrres av anleggsarbeid og transport utover det som er anbefalt. *Vi påpeker at det må settes vilkår om at bygge- og anleggsarbeid som kan forstyrre slike arter i hekkeperioden ikke er tillat i artenes hekkeperiode. Inntil dette er på plass har Statsforvalteren, som klima- og miljømyndighet, med henvisning til nml § 12, innsigelse til konsesjonssøknaden.*

Hensynet til hekkeperiode for sensitive arter er vurdert. Det konkluderes med: *"Det vil potensielt kunne foregå anleggsvirksomhet innenfor forstyrrende nærhet til noen flere kjente aktive ynglelokaliteter av sårbare arter. Konsekvensene av dette vil kunne reduseres eller unngås fullstendig om hensyn til dette inkorporeres og følges opp i en eventuell MTA-plan, ved å planlegge for å unngå anleggsarbeid, anleggstrafikk og helikoptertransport innenfor de anbefalte hensynssonene og den sårbare perioden for hver enkelt art."*

Inntil dette er på plass har Statsforvalteren, som klima- og miljømyndighet, med henvisning til nml § 12, innsigelse til konsesjonssøknaden.

Hensynet til fremmede arter er omtalt i konsekvensutredning for naturmangfold. Vi forventer at det tas inn vilkår i MTA-planen som sikrer at masseflytting som følge av dette prosjektet ikke medfører spredning av fremmede arter.

Naturmangfold i sjø

Til konsekvensutredning marint naturmiljø er det ikke utført supplerende feltundersøkelser for å hente inn data om marine naturverdier. Eksisterende datagrunnlag er til dels eldre og mangelfullt. *Med grunnlag i manglende kunnskapsgrunnlag (nml § 8) har Statsforvalteren, som klima- og miljømyndighet, innsigelse til at det blir gitt konsesjon. For at vi skal trekke innsigelsen må aktuell trasé for sjøkabel være visuelt kontrollert og kartlagt, slik at kablet kan legges uten å komme i konflikt med koraller eller andre truede arter eller naturtyper. Vi ber om å få tilsendt konsesjonssøknaden på ny når undersøkelser er gjennomført og konsekvensvurderingen for naturmangfold i sjø er gjort på ny.*

Det er i konsekvensutredning for marint naturmiljø anbefalt at utføring av anleggsfasen bør skje utenfor den tiden når det er høy biologisk aktivitet i sjø (vår-sommer) så langt det er praktisk mulig. Denne anbefalingen må tas inn som et vilkår i konsesjonen. *Inntil vilkår om at utføring av anleggsfasen bør skje utenfor den tiden når det er høy biologisk aktivitet i sjø (vår-sommer) så langt det er praktisk mulig er tatt inn, har statsforvalteren som klima- og miljømyndighet innsigelse til at det blir gitt konsesjon med henvisning til nml § 12.*

Vann

Olvassbekken har årssikker vassføring og tiltak i denne fordrer at det søkes etter vannressursloven § 11 om kantvegetasjon skal fjernes.

KLMI slutter seg til Samfunnssikkerhet sin uttalelse vedrørende hensynet til FNs bærekraftsmål.

Samfunnssikkerhet

Det grønne skiftet vil ta tid. Sentrale myndigheter snakker om flere tiår og man vil oppleve en lang vekslingside, der høyst sannsynlig gode men kraftkrevende tiltak ikke nødvendigvis vil komme i samme rekkefølge som økt krafttilgang. Dette kan medføre ubalanse og kraftunderskudd, som videre kan medføre negative konsekvenser for samfunnssikkerheten. Statsforvalteren er bekymret for at en slik situasjon kan oppstå og anbefaler derfor at det må gjøres vurderinger om det er behov for å prioritere tiltakene som skal understøtte det grønne skiftet. På denne måten kan man sørge for at den tilgjengelige kraften blir utnyttet på best mulig måte og etter nasjonale retningslinjer og i tråd med FN's bærekraftsmål, samtidig som at samfunnssikkerheten og andre samfunnsinteresser blir ivaretatt.

Konsekvensutredningens kapittel 3 omtaler ikke samfunnssikkerheten. Manglende ROS analyse som en del av utredningsprogrammet, har blitt påpekt i tidligere uttalelser fra Statsforvalteren. Konsekvensutredningen har vurdert naturhendelser og sikkerhet, men ikke samfunnssikkerheten. Hverken naturhendelser eller samfunnssikkerheten er dokumentert gjennom ROS analyse slik som kreves i saker underlagt konsekvensutredning, jmfør PBL §§4-2 og 4-3.

Statsforvalteren som samfunnssikkerhetsmyndighet anbefaler en grundigere vurdering av samfunnssikkerheten og vil påpeke at i saker som krever konsekvensutredning så er det viktig at tiltaket i seg selv og tiltakets påvirkning på omkringliggende områder blir vurdert med hensyn til samfunnssikkerheten. Det er også viktig at vurderingene blir dokumentert. ROS analysen er det viktigste kunnskapsgrunnlaget for å dokumentere vurderingene knyttet til samfunnssikkerhet i konsekvensutredningen. Fagrapportene er gode og grundige, men ikke dekkende i forhold til kravet i en ROS analyse. PBL §14-1 andre ledd om konsekvensutredning, beskriver at bestemmelsen skal sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning.

Statsforvalteren som samfunnssikkerhetsmyndighet forventer at samfunnssikkerheten blir vurdert grundigere i konsekvensutredningen. Hvis tiltaket har negative konsekvenser for

samfunnssikkerheten anbefales det å vurdere om andre alternativer kan ivareta hensikten med tiltaket.

Angående de tema som er nevnt i konsekvensutredningen gjøres det oppmerksom på at det for områder som ligger under marin grense og alle områder med marine avsetninger må vises aktsomhet for mulige forekomster av skredfarlig kvikkleire. Dette gjelder også utenfor kartlagte kvikkleiresoner. ROS analysens punkt «ustabil grunn» bemerker at planområdet ligger under marin grense og må følges opp iht NVE's egen veileder 1/2019. Relevante tiltak må overføres til planbestemmelsene.

Statsforvalteren er opptatt av kraftforsyning gjennom sitt arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering, fastsatt i instruks¹. Statsforvalteren skal ha oversikt over utviklingen i kritiske samfunnsfunksjoner gjennom Fylkes ROS og følge opp samfunnssikkerhetshensyn i samfunnsplanleggingen. Samfunnssikkerheten er samfunnets evne til å verne seg mot og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner og som setter liv og helse i fare². I den forbindelse er det relevant å trekke frem DSB's analyse av samfunnets kritiske funksjoner³, omtalt av Nasjonal sikkerhetsmyndighet som Grunnleggende Nasjonale Funksjoner (GNF)⁴. Samfunnets grunnleggende funksjonalitet og befolkningens grunnleggende sikkerhet er viktig både for samfunnssikkerheten og for sikkerhet i et bredere perspektiv. Derfor skal en ROS analyse også omhandle faktorer som indirekte kan påvirkes av tiltaket. Kraftforsyning er en slik grunnleggende nasjonal funksjon eller samfunnsverdi der verdikjeder til tjenester, produksjon og andre former for virksomhet er av en slik betydning at helt eller delvis bortfall av kraftforsyning vil få konsekvenser for statens evne til å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser jf sikkerhetslovens §1.5 nr 2.

I instruks for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet beskriver kap 5 at departementer med hovedansvar for kritiske samfunnsfunksjoner skal utarbeide og vedlikeholde ROS analyser innenfor eget ansvarsområde. En viktig del av identifiseringen av GNF er avhengighetene til andre kritiske samfunnsfunksjoner. I perspektivet avhengigheter til andre GNF'er er kraftforsyning i en særstilling og er av denne grunn en viktig premissleverandør til samfunnet ellers. Statsforvalteren anbefaler at konsekvensutredningens vurderinger baserer sin ROS analyse på den overordnede ROS analysen for kraftforsyning som GNF.

Stortingsmelding nr 36⁵ «Energi til arbeid» påpeker behovet for konsekvensvurdering av elektrifisering i lys av forsyningssikkerheten. Blant annet beskrives det at tilrettelegging for framtidig elektrifisering skal skje uten at forsyningssikkerheten for kraft svekkes. Det skal særlig utredes hvordan effektbehov påvirkes gjennom elektrifisering og hvordan framtidig fleksibilitet skal ivaretas når tilgangen på ny regulerbar produksjon er begrenset. Stortingsmeldingen understreker med dette viktigheten av risiko og sårbarhetsanalyse. Følgende spørsmål er derfor relevante å belyse nærmere i et samfunnssikkerhetsperspektiv:

---

¹ <https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2015-06-19-703>

² <https://www.regjeringen.no/no/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/innsikt/samfunnssikkerhetskjeden/id2340021/>

³ https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/rapporter/kiks-2_januar.pdf

⁴ <https://nsm.no/regelverk-og-hjelp/veiledere-og-handboker-til-sikkerhetsloven/veileder-i-departementenes-identifisering-av-grunnleggende-nasjonale-funksjoner/grunnleggende-nasjonale-funksjoner/>

⁵ <https://www.regjeringen.no/contentassets/3d9930739f9b42f2a3e65adadb53c1f4/no/pdfs/stm202020210036000dddpdfs.pdf>

1. Hvordan påvirker tiltaket forsyningssikkerheten i regionen nå og i et framtidig perspektiv og hvordan påvirkes samfunnssikkerheten?
2. Med bakgrunn i samfunnssikkerheten risikovurdere hvordan dette tiltaket påvirker andre kraftintensive regionale tiltak som planlegges i lys av det grønne skiftet, hvis man står ovenfor et scenario med kraftunderskudd for regionen eller blir påvirket av andre hendelser med negativ innvirkning for kraftforsyningssikkerheten?
3. Hvordan vil kraftforsyning til dette tiltaket prioriteres og hvilke tiltak kan vurderes i et samfunnssikkerhetsperspektiv, for å ivareta andre kritiske samfunnsfunksjoner i et scenario med kraftunderskudd for regionen?

Statsforvalteren som samfunnssikkerhetsmyndighet fremmer innsigelse fordi konsekvensutredningen mangler ROS analyse og dermed mangler vurderinger på hvordan tiltaket påvirker samfunnssikkerheten. Etter PBL §5-4 og Regjeringens rundskriv H-5/18 har Statsforvalteren innsigelsesmyndighet for samfunnssikkerhet og risiko og sårbarhet generelt.

Statsforvalteren er gitt i oppdrag å følge opp implementeringen av FN's bærekraftsmål og har noen generelle spørsmål til konsekvensutredningen som anbefales vurdert før konsesjon kan gis, slik at man ivaretar en bærekraftig utvikling i tråd med statlige mål og retningslinjer. I den videre utvikling av samfunnet er målsettingen å bli et nullutslippssamfunn. Fornybar kraftforsyning er en vesentlig faktor for å komme i mål med denne omstillingen av samfunnet. I konsekvensutredningen bør det vurderes om tiltaket bygger opp under eller bryter med FN's bærekraftsmål, slik intensjonen til nasjonale retningslinjer er i tråd med tiltak og utvikling.

Det er tre bærekraftsmål som anbefales vurdert nærmere i konsekvensutredningen:

9. Industri innovasjon og infrastruktur.

Delmål 9.1 og 9.4 omhandler omstilling og utvikling for å fremme bærekraft. Vil kraftforsyning tiltenkt elektrifisering av sokkelen bedre underbygge FN's bærekraftsmål dersom denne kraften heller vurderes utnyttet til andre formål, som for eksempel å omstille og utvikle næringslivet i lys av det grønne skiftet?

13. Stoppe klimaendringene.

Verden er fortsatt avhengig av olje og gass som energikilder i en lengre omstillingsperiode mot nullutslippssamfunnet, for å kunne gjennomføre det grønne skiftet. Særlig når man ser at konsekvensene av dagens høye olje og gasspriser resulterer i økt forbruk av kull til energiproduksjon. Olje og gass vurderes som et bedre og mer klimavennlig alternativ enn kull.

14. Livet i havet.

Bærekraftig forvaltning av havområdene er viktig, der delmål 14.2 beskriver viktigheten av forvaltning og beskyttelse av økosystemene i havet på en bærekraftig måte for å unngå betydelige skadevirkninger. Fagrapport for maritimt naturmiljø beskriver at det er registrert nær truende naturtyper langs kabeltraseen, forekomster av kaldtvannskoraller. Det er ikke gjort detaljert kartlegging av kabeltraseen. Samme fagrapport beskriver at tiltaket vil ha en konsekvensgrad som medfører noe miljøskade knyttet til fiske. Som avbøtende tiltak vurderes nedspyling av kabel, for å unngå forringelse av sentrale fiskefelt. Nedspyling av kabel vil kunne forårsake negative konsekvenser for økosystemene i havet og anbefales vurdert i lys av bærekraftsmål 14.

Statsforvalterens konklusjon

Det fremmes følgende innsigelse til konsesjonssøknaden:

1. Det fremmes innsigelse til konsesjonssøknaden fordi konsekvensutredningen mangler ROS analyse og dermed mangler vurderinger på hvordan tiltaket påvirker samfunnssikkerheten. Etter PBL §5-4 og Regjeringens rundskriv H-5/18 har Statsforvalteren innsigelsesmyndighet for samfunnssikkerhet og risiko og sårbarhet generelt.
2. Det forutsetter at det tas inn vilkår i konsesjonen om at det skal søkes etter forurensningsloven dersom prøvetakingsprogrammet i Brandsfjorden viser at det forekommer forurensning over tillatte grenseverdier i områder en kan komme i berøring med ved utlegging av sjøkabel. Tas ikke dette vilkåret inn i konsesjonen så fremmes det, jf. forurensningsforskriften § 22-6, innsigelse til konsesjonssøknaden.
3. Det er viktig at kunnskapsgrunnlaget for spesielt K-selekterte rovfugler er oppdatert i forbindelse med en eventuell MTA-plan slik at ingen slike sårbare fuglearter forstyrres av anleggsarbeid og transport utover det som er anbefalt. Vi påpeker at det må settes vilkår om at bygge- og anleggsarbeid som kan forstyrre slike arter i hekkeperioden ikke er tillat i artenes hekkeperiode. Inntil dette er på plass fremmes det, med henvisning til nml § 12, innsigelse til konsesjonssøknaden.
4. Hensynet til hekkeperiode for sensitive arter er vurdert. Det konkluderes med: *"Det vil potensielt kunne foregå anleggsvirksomhet innenfor forstyrrende nærhet til noen flere kjente aktive ynglelokaliteter av sårbare arter. Konsekvensene av dette vil kunne reduseres eller unngås fullstendig om hensyn til dette inkorporeres og følges opp i en eventuell MTA-plan, ved å planlegge for å unngå anleggsarbeid, anleggstrafikk og helikoptertransport innenfor de anbefalte hensynssonene og den sårbare perioden for hver enkelt art."* Inntil dette er på plass fremmes det, med henvisning til nml § 12, innsigelse til konsesjonssøknaden.
5. Til konsekvensutredning marint naturmiljø er det ikke utført supplerende feltundersøkelser for å hente inn data om marine naturverdier. Eksisterende datagrunnlag er til dels eldre og mangelfullt. Med grunnlag i manglende kunnskapsgrunnlag (nml § 8) fremmes det innsigelse til at det blir gitt konsesjon. For at vi skal trekke innsigelsen må aktuell trasé for sjøkabel være visuelt kontrollert og kartlagt, slik at kabelen kan legges uten å komme i konflikt med koraller eller andre truede arter eller naturtyper. Vi ber om å få tilsendt konsesjonssøknaden på nytt når undersøkelser er gjennomført og konsekvensvurderingen for naturmangfold i sjø er gjort på ny.
6. Det er i konsekvensutredning for marint naturmiljø anbefalt at utføring av anleggsfasen bør skje utenfor den tiden når det er høy biologisk aktivitet i sjø (vår-sommer) så langt det er praktisk mulig. Denne anbefalingen må tas inn som et vilkår i konsesjonen. Inntil vilkåret er tatt inn, foreligger det innsigelse til at det blir gitt konsesjon med henvisning til nml § 12.

Det fremmes følgende faglige råd til konsesjonssøknaden:

1. Ut fra forringelsen av viktige kulturlandskapsverdier gir vi faglig råd om å unngå alternativ 4.0

Med hilsen

Frank Jenssen
statsforvalter

Kjetil Ollestad
fung. direktør
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Trøndelag fylkeskommune
Åfjord kommune

Fylkets hus, Postboks 2560
Øvre Årnes 7

7735 STEINKJER
7170 ÅFJORD